

## Het Interbellum (1918-1939)

- 1p 14 Duits is tegenwoordig een van de officiële talen in België. Dit is een gevolg van een bepaling uit het Verdrag van Versailles.  
→ Welke bepaling uit het Verdrag van Versailles wordt bedoeld?

- 1p 15 In 1923 werd het Duitse Ruhrgebied bezet door Franse en Belgische troepen.

Wat was een reden voor die bezetting?

- A De bezetting was een onderdeel van het Verdrag van Versailles.
- B De Volkenbond vond dat Duitsland een extra straf verdiende.
- C Duitsland kon niet voldoen aan de herstelbetalingen.
- D Het Duitse geld was door de inflatie bijna niets meer waard.

*Gebruik bron 9.*

- 1p 16 In de tekening is een reden te herkennen voor de invoering van het Dawesplan.  
→ Geef met behulp van de bron aan welke reden de Verenigde Staten hadden voor het aanbieden van het Dawesplan.

*Gebruik bron 10.*

- 1p 17 De tekening gaat over de rol van de Duitse regering aan het eind van de Eerste Wereldoorlog.  
→ Is in de bron een **positieve** of een **negatieve** mening te herkennen over de rol van de Duitse regering? Verklaar je keuze met behulp van de bron.

*Doe het zo:*

De mening over de rol van de Duitse regering is ... (kies uit: positief / negatief), want ... (geef een verklaring met behulp van de bron).

- 2p 18 Een invulopdracht over de eigenaar van een Duits kledingbedrijf:  
1 In 1931 werd hij lid van de ...(1)... , de partij van Hitler. Door het contact met de nazi's kon hij een nieuw bedrijf beginnen.  
2 Hij maakte de uniformen van de nazi-knopploeg, de ...(2)... , ook wel de Bruinhemden genoemd.  
3 Ook de zwarte uniformen van de elitesoldaten, de ...(3)... , ook wel de Duitse Zwarthemden genoemd, werden door hem gemaakt.  
→ Maak de tekst kloppend door de namen van de **organisaties** in te vullen.

*Doe het zo:*

Bij zin 1 hoort ... (vul de naam van een organisatie in).  
(enzovoort tot en met zin 3)

- 1p 19 Tijdens de economische crisis tussen 1930 en 1940 werden werklozen in Nederland door de overheid verplicht om te stempelen.  
→ Noem een reden voor deze verplichting.

*Gebruik bron 11.*

- 2p 20 In de bron zijn enkele kenmerken van het stalinisme te herkennen.  
→ Noem **twee** van deze kenmerken.

*Gebruik bron 12.*

- 2p 21 De liefde van de vrouw voor Stalin is opmerkelijk. Toch is haar liefde voor Stalin wel te verklaren door een onderdeel van de politiek die Stalin gevoerd heeft.  
→ Geef eerst **met behulp van de bron** aan waarom de liefde van de vrouw voor Stalin opmerkelijk is.  
→ Noem daarna **zonder de bron** een onderdeel van de politiek van Stalin waarmee deze opmerkelijke liefde verklaard kan worden.

*Doe het zo:*

De liefde van de vrouw is opmerkelijk, omdat ...

Een onderdeel van de politiek van Stalin is ...

- 2p 22 Al vanaf 1935 werden er in Duitsland televisieprogramma's uitgezonden. De inhoud van die programma's werd door de staat bepaald. In de uitzendingen kwam van alles aan bod, zoals kooktips, voetbalwedstrijden en wetenschappers die voorhoofden en neuzen van Arische en niet-Arische kinderen opmeten.

Vijf kenmerken van het nationaal-socialisme:

- 1 concentratiekampen
- 2 Führerprincipe
- 3 rassenlee
- 4 terreur
- 5 totalitair

→ Welke **twee** kenmerken passen bij deze televisie-uitzendingen? Schrijf alleen de nummers op.

*Gebruik bron 13.*

- 1p 23 De bron laat zien dat het volgens de nazi's belangrijk was dat jongeren lid waren van de Hitlerjugend. Zo konden ze beter hun gezin beschermen.  
→ Waartegen moest het gezin volgens de bron worden beschermd?

*Doe het zo:*

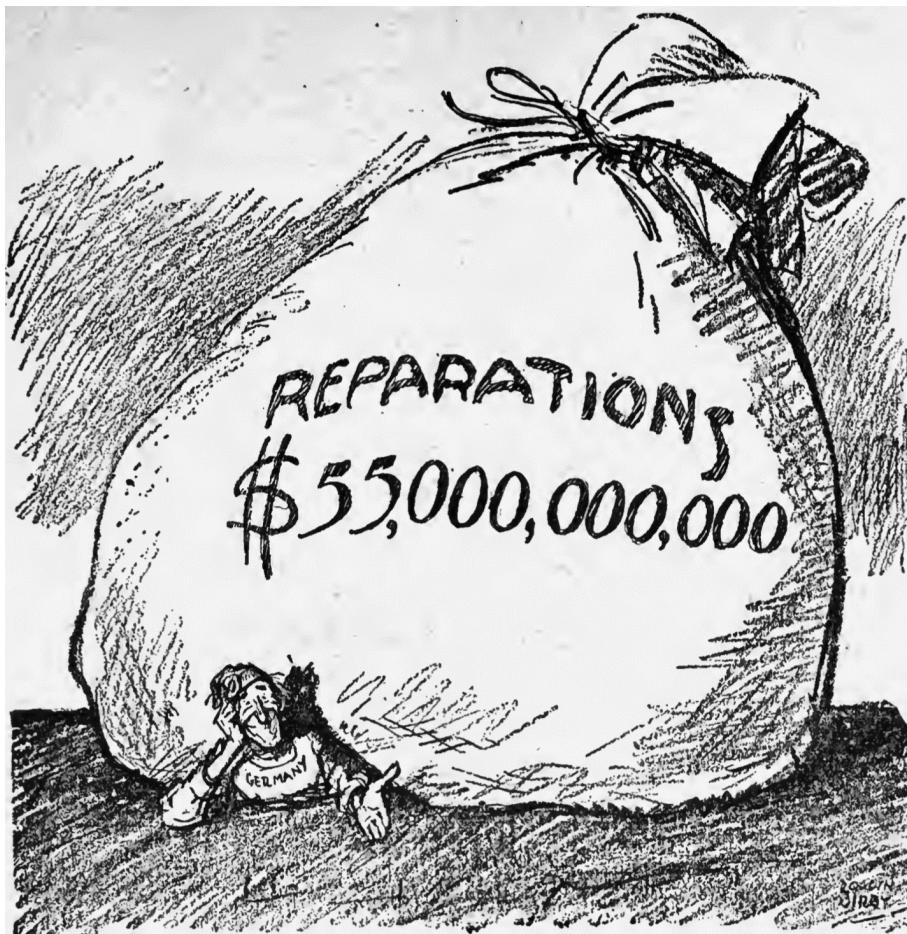
Volgens de bron moest het gezin worden beschermd tegen ...

*Gebruik nogmaals bron 13.*

- 1p 24 De NSDAP had ook nog **andere** redenen om jongeren lid te maken van de Hitlerjugend.  
→ Noem een andere reden.

**bron 9**

Een Amerikaanse politieke tekening (1921):

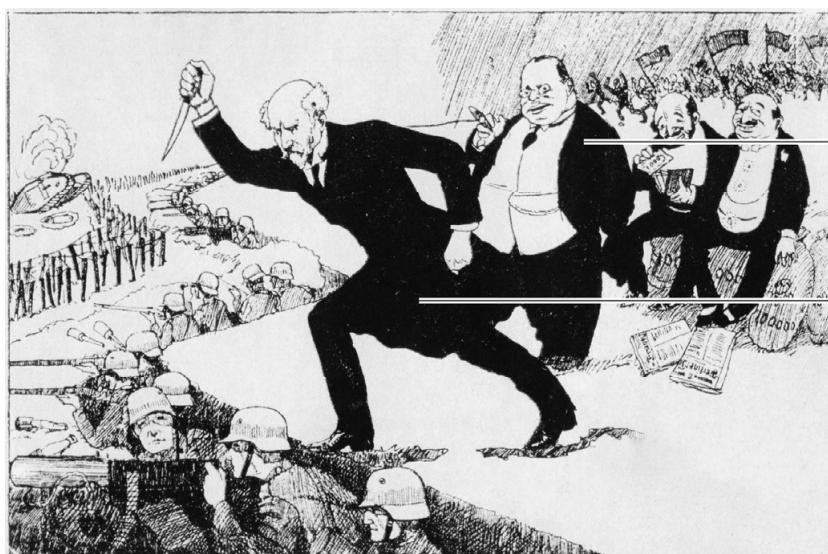
**Toelichting**

Op de zak staat: herstelbetalingen 55.000.000.000 dollar.

Op de man die onder de zak ligt, staat: Duitsland.

**bron 10**

Een politieke tekening (1924):



HIJ ondertekende  
de wapenstilstand  
namens de Duitse  
regering.

HIJ riep de Weimar-  
republiek uit.

**bron 11**

Een herinnering van iemand uit de Sovjet-Unie (1935):

Bijna iedere nacht reed de zwarte bus door de stad om mensen te arresteren. Ik was altijd bang dat hij voor mijn huisdeur zou stoppen. En inderdaad, op een nacht was het zover. Een speciaal commando stormde mijn huis binnen. Ik werd afgevoerd in de bus. De rit duurde heel erg lang. Ik was totaal uitgeput. Bij aankomst werden onze spullen ingenomen. Ik had geen naam meer, ik was gevangene nummer 194021. Ik werd ervan beschuldigd dat ik had meegeluisterd naar een grap over Stalin.

**bron 12**

Herinneringen van een vrouw uit de Sovjet-Unie over het jaar 1937:

Ik hield van Stalin. Ik ben van hem blijven houden. Zelfs toen ze over hem gingen schrijven dat hij verkeerde dingen heeft gedaan. Ik bleef van hem houden. Toen ik onze buurman een nare opmerking over Stalin hoorde maken, wilde ik hem aangeven bij de geheime politie. Ja, dat meende ik echt! Ik was in staat mijn eigen vader en moeder, van wie ik hield, aan te geven. Echt waar!

**bron 13**

Een propagandaposter van de nazi's (1937):



Toelichting

Op de poster staat bovenaan: de Hitlerjugend.

Onderaan staat: ter bescherming van mijn gezin.

---

**Bronvermelding**

Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift, dat na afloop van het examen wordt gepubliceerd.